

NIEUWE SERIE

Er zijn vele nieuwe ontwikkelingen op informatiegebied in Nederland. Jos Damen bekijkt ze met een kritische blik en geeft een beargumenteerd waardeoordeel. De lezer krijgt afwisselend een tof initiatief of een sof voorgeschoteld.

Gedeeld erfgoed zichtbaar in Temminck Groll-collectie

Bibliotheken, musea en archieven maken de laatste jaren hun collecties op een ongekenne schaal openbaar. Schilderijen, teksten en archiefstukken worden vaak online zichtbaar gemaakt. Er staan al een miljoen afbeeldingen van Nederlandse erfgoedinstellingen op Wikimedia Commons. Er gebeurt dus veel moois en inventiefs, maar er worden ook kansen gemist.

Door: Jos Damen

Een prachtig recent initiatief van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) is de openbaarmaking van 2.500 foto's uit de Collectie Temminck Groll. Coen Temminck Groll (1925-2015) was hoogleraar in Delft. Hij was een aparte man, met intellect en smaak – zo was hij ook een liefhebber van bijzondere auto's. Hij publiceerde veel over Nederlands erfgoed in andere landen, zoals over bijzondere gebouwen in Azië, Afrika en in de beide Amerika's. Dit gedeelde erfgoed is architectuur-historisch interessant, omdat het de wederzijdse invloed en soms rechtstreekse vermenging van stijkenmerken van de landen goed laat zien. De foto's van Temminck Groll zijn van uitstekende kwaliteit:

als kenner wist hij als geen ander welke details hij moest fotograferen.

Nederland overzee

De foto's zijn gemaakt in een tiental landen, waaronder Ghana, India, Indonesië, Maleisië, Sri Lanka, Suriname en Zuid-Afrika. Temminck Groll reisde in de jaren zestig en zeventig de hele wereld over – en fotografeerde zich suf. Hij had een goede neus voor erfgoed in het algemeen. Zijn proefschrift ging over stenen huizen in de middeleeuwen, en daarna verbreedde zijn interesse zich: van restauraties van kerken in Nederland tot Nederlandse invloed op buitenlands erfgoed. Temminck Groll publiceerde ook over Nederland overzee in een

Temminck Groll op de koffie bij koningin Juliana (1973)

Foto: Coen Temminck Groll

Villa Isola (Bandung)

Foto: Coen Temminck Groll

Ruïne van de synagoge, St. Eustatius

mooi en leesbaar boek: *The Dutch overseas. Architectural survey. Mutual heritage of four centuries in three continents, uit 2002.*

De wat bredere blik die de RCE met de openbaarmaking van dit cultuurgood laat zien is verheugend. Foto's van Nederlands erfgoed (zoals van huizen in Amsterdam) zijn inmiddels in overvloed online aanwezig, maar foto's van monumenten uit Sri Lanka en Ghana zijn op op het web een stuk minder vertegenwoordigd. Het lijkt een goed voorbeeld voor Nederlandse cultuurinstellingen: kijk eens met een frisse internationale blik naar de eigen collectie en deel afbeeldingen van onderdelen die Nederland overstijgen.

Open cultuurdata

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed maakte de foto's op de eigen website beschikbaar, maar deed dat ook via Wikimedia Commons. Verder werd een deel van de foto's op Open Cultuurdata via een API toegankelijk gemaakt: delen om daarmee breed te oogsten. Na de openbaarmaking van de foto's via Wikimedia Commons kwamen op de GLAM-discussielijsten direct diverse positieve reacties uit Afrikaanse en Aziatische landen: 'great: these old photographs from my country 50 years ago'. Het is duidelijk: gedeeld erfgoed is dubbel erfgoed. <

Jos Damen is hoofd bibliotheek & ICT van het Afrika-Studiecentrum, Universiteit Leiden.

Links

- > Temminck Groll bij RCE: tinyurl.com/ll2au2p
- > Open dataset (Open Cultuurdata API): tinyurl.com/le6e22k
- > Temminck Groll Wikimedia Commons: tinyurl.com/kog-h4w

5 vragen aan Michel Wesseling

Onlangs verscheen een nieuwe editie van de artikelenbundel *Informatieprofessional 3.0*. Mede-samensteller Michel Wesseling vertelt.

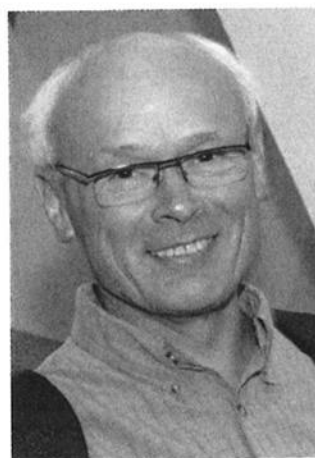
Waarom is een nieuwe versie van *Informatieprofessional 3.0* verschenen?

'De eerste druk uit 2014 was primair gericht op lezers van de toenmalige vakvereniging Ngi-NGN. Het boek zoomde vooral in op de technologiekant. De fusie tussen de vakverenigingen KNVI, Ngi-NGN en SOD tot de huidige "nieuwe" KNVI per 1 januari 2017 was een goed moment om het beeld van de informatieprofessional 3.0 te verbreden. Dat hebben we in deze uitgave beoogd.'

Wat is een informatieprofessional 3.0?

'In de breedte is het iedereen die zich bezighoudt met de bemiddeling van informatie ten behoeve van derden. Kijk je specifiek naar professionals werkzaam in bijvoorbeeld bibliotheken, dan denk ik dat de informatieprofessional 3.0 vooral denkt vanuit de doelgroep waarvoor hij/zij werkt. Hij kent zijn klanten, de omgeving waarin zij opereren en de specifieke individuele eisen. De informatieprofessional 3.0 zorgt voor de juiste informatie op het juiste moment voor de juiste persoon. En dan met name proactief.'

'Belangrijke overeenkomst met andere informatieprofessionals (dus buiten "ons terrein") is dat eenieder de competenties heeft om de behoefte van de gebruikers goed te analyseren en tevens de vaardigheden en kennis bezit die nodig zijn om gebruik te kunnen maken van de laatste stand van de ICT.

Deze combinatie maakt je een goede informatieprofessional 3.0.'

Waarin verschilt de nieuwe editie van de vorige?

'Met name zijn er artikelen uit *IP | vakblad voor informatieprofessionals* bijgekomen. Verder zijn intussen minder actuele artikelen uit de eerste druk geschrapt en zijn er een paar nieuwe hoofdstukken geschreven. Je kunt dus werkelijk spreken van een nieuwe editie.'

Waar hebben jullie je door laten leiden bij de keuze van artikelen uit *IP*?

'We hebben vooral gekeken naar onderwerpen die een impact hebben op het vak van informatieprofessionals in bibliotheken. Een goed voorbeeld is het interview met Herbert Van de Sompel. Deze informatiewetenschapper richt zich op verschillende aspecten van wetenschappelijke communicatie in het digitale tijdperk, met een focus op web-infrastructuur.'

Met het verschijnen van de nieuwe editie is voor jou de cirkel rond?

'Jazeker. Laat het me uitleggen. Toen ik in 2014 de – eerste – editie van *Informatieprofessional 3.0* kreeg toegestuurd, viel het me meteen op dat leden van de toenmalige Ngi-NGN zich ook "informatieprofessionals" noemden. Wij hadden namelijk in 2013 de naam van onze vereniging veranderd van NVB (Nederlandse Vereniging van Bibliothecarissen) in KNVI: Koninklijke Nederlandse Vereniging van Informatieprofessionals. Verder trof ik in dit boek verschillende artikelen aan die heel dicht bij het vak van informatieprofessionals in bibliotheken kwamen. Behalve eenzelfde naam was er dus ook een vakinhoudelijke overeenkomst. Uiteindelijk zouden we als vakorganisaties fuseren. Het is dus niet meer dan logisch dat die beide groepen informatieprofessionals in de nieuwe editie van *Informatieprofessional 3.0* zijn samengebracht.' <

Informatieprofessional 3.0. Strategische vaardigheden die u connected houden. Adfo Books ISBN 9789492196828, € 34,95